

Hallituksen jäsenet

16.6.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fisonja.hamalainen@tem.fi**Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämiseksi**

Yhdessä – Käsi kädessä ry halua kommentoida luonnoksen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämiseksi, koska järjestömme auttaa maahanmuuttajanaisia kotoutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan omalla työllä ja samalla halutaan kehittää kotouttamiseen liittyvää työtä olemalla aktiivinen viranomaistahojen päin. Autamme maahanmuuttajanaisia järjestämällä erilaisia infotilaisuuksia ja tukemalla arjen toiminnassa. Työmme olemme aloittaneet viime vuonna pääkaupunkiseudulla. Tästä johtuen koemme tärkeäksi antaa oman lausuntomme lakiesityksestä.

Lakiesityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kotoutumisen edistämisestä. Kotoutumista edistäviä palveluja järjestetään lakiesityksen mukaan osana maakunnan järjestämisvastuulla olevia kasvupalveluita ja sosiaali- ja terveystalvueluita, kunnallisia peruspalveluita ja kansallista koulutusjärjestelmää sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina. Maakuntaudistuksena myötä monet aiemmin kunnalla olleet kotouttamiseen liittyvät tehtävät siirtyvät maakunnan vastuulle.

Yhdessä – käsi kädessä ry pitää kotouttamislain uudistamista erittäin tarpeellisena ja tervetulleena sekä lakiluonnoksessa asetettuja tavoitteita tärkeinä ja pääosin kannatettavina. Lakiluonnoksessa korostetaan maahanmuuttajien koulutuspolkujen nopeuttamisen tärkeyttä ja mahdollisimman nopeaa työmarkkinoille siirtymistä, joka on kannatettavaa ja hyvä asia. Yhdessä – käsi kädessä ry pitää suurena haasteena sen, miten turvataan laadukkaiden kotoutumispalvelujen tarjonta, saatavuus ja toimivuus sekä maahanmuuttajien yhdenvertainen asema palvelujen käyttäjinä tasapuolisesti ja valtakunnallisesti.

Yleiset säännökset

Hallituksen jäsenet

16.6.2017

Uuden lain tarkoituksena on edistää maahanmuuttajien työllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia, kotoutumista edistävien palvelujen saatavuutta sekä hyviä väestösuhteita. Lisäksi lakiehdostuksen tarkoituksena on edistää monialaista yhteistyötä kotoutumista edistävien toimijoiden välillä sekä monialaista yhteistyötä kotoutumista edistävien toimijoiden välillä sekä vahvistaa kotoutumisen suunnittelun ja kehittämisen yhteensovittamista maakunnan ja kunnan muun suunnittelun ja kehittämistyön kanssa.

Yhdessä – käsi kädessä ry pitää haasteena, pystyvätkö kunnat ja maakunnat tekemään saumatonta yhteistyötä kotoutumispalvelujen saatavuuden edistämiseksi.

Kotoutumista edistävät palvelut

Kotoutumista edistäviä palveluja järjestettäisiin osana maakunnan järjestämisvastuulla olevia kasvupalveluja ja sosiaali- ja terveyspalveluja, kunnallisia peruspalveluja ja kansallista kotoutumisjärjestelmää sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina. Lakiluonnoksen mukaan maakunta yhdessä kunnan ja muun viranomaisen kanssa huolehtisivat kotoutumista edistävien palvelujen yhteensovittamisesta sitä, että ne muodostavat maahanmuuttajien tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia ja – ketjuja.

Yhdessä – käsi kädessä ry pitää suurena haasteena sen, että kotouttamispalvelut toteutetaan markkinaehtoisilla ratkaisuilla. Suurena pelkona on se, miten taataan kaikille tasavertaisesti asuinalueista riippumatonta palvelujen saatavuus ja maahanmuuttajien oikeudet sekä yhdenvertainen asema palvelujen käytössä.

Yhdessä – käsi kädessä ry:n näkökulmasta jo nykyinen kotoutumisjärjestelmä on epätasa-arvoinen ja palvelujen saatavuus ja laatu vaihtelevat paljon asuinkunnasta ja alueelliset erot palvelujen toteuttamisessa voivat olla suuria. Yhdessä – käsi kädessä ry huolehtaa, ettei uudistuksen myötävoidakaan taata kaikille samanlaiset oikeudet palveluiden saatavuuteen.

Lakiehdotuksen mukaan kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Yhdessä – käsi kädessä ry pitää tämän tiettyjen maahanmuuttajaryhmien kohdalla aivan liian pitkänä aikana kun taas toisten maahanmuuttajaryhmien kohdalla lyhyenä aikana.

Yhdessä - käsi kädessä ry

Lausunto

Hallituksen jäsenet

16.6.2017

Yhdessä – käsi kädessä ry kiinnittää erityisen huomiota 15 §:ään, jossa kotoutumissuunnitelman enimmäisaika voi pidentyä vain vamman, sairauden, äitiys- isyyss- tai vanhempainvapaan vuoksi. Pykälä on samanlainen kuin edellisessä kotouttamislaissa. Yhdessä – käsi kädessä ry:n näkökulmasta tämä on syrjinyt maahanmuuttajaäitejä, jotka saavat enemmän kuin yhden lapsen ja jotka käyttävät kodinhoitotukea. Turvataksaan maahanmuuttajanaisten asemaa on katsottava hoitovapaa syyksi pidentää kotoutumissuunnitelman enimmäisaikaa. Tällä hetkellä monet kunnat ovat joutuneet pidentämään maahanmuuttajaäideille kotouttamissuunnitelman lain vastaisesti. Yhdessä – käsi kädessä ry pitää kohtuuttomana ja jopa maahanmuuttajanaisia syrjivänä, jos hoitovapaata ei lasketa syyksi pidentää kotoutumissuunnitelman enimmäisaikaa.

Kotoutumisen edistäminen maakunnassa ja kunnassa

Yhdessä – käsi kädessä ry pitää erityisen tärkeänä, että maakunnat ja kunnat tekevät yhteistyötä kotoutumisen edistämiseksi myös järjestön ja kolmannen sektorin kanssa. Jo nyt järjestöt ja kolmas sektori edistävät maahanmuuttajien kotoutumista. Lakitekstistä järjestöyhteistyötä on unohdettu esityksestä. Yhdessä – käsi kädessä ry näkee, että monet maahanmuuttajat kokevat olonsa turvallisemmaksi lähestyä järjestöä kuin viranomaisia. Järjestöyhteistyön rooli on korostettava ja nostettava paljon enemmän esiin kuin mitä tähän asti on tehty.

Kunnioittavasti Yhdessä – käsi kädessä ry:n hallitus